

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 651

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 12 juni 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Activering van arbeidsongeschikte werkzoekenden - VDAB-partnerschappen

De stap naar de arbeidsmarkt is voor veel langdurig zieken niet altijd evident, zelfs niet als men deeltijds aan de slag wil gaan. Enkel de adviserende arts van het ziekenfonds mag daar uitdrukkelijke toelating voor geven. Ervaring leert dat weinig langdurig zieken die toestemming ook effectief verkrijgen.

Op 1 januari 2017 werd een nieuw raamakkoord gesloten tussen het RIZIV, de ziekenfondsen, GTB (Gespecialiseerd Team Bemiddeling) en VDAB (2017-2020). Zolang de resultaten van de samenwerking beantwoorden aan de criteria blijft dit raamakkoord van kracht. Er is voorzien in een jaarlijkse evaluatie. Bij afwijking van 10% op de criteria wordt, na overleg, in bijsturing voorzien.

1. Hoeveel arbeidsongeschikt erkende mensen (in een traject naar werk) waren er 2019? Graag totaal aantal en opdeling naar:
 - a) leeftijd;
 - b) gender;
 - c) scholingsgraad;
 - d) provincie.
2. Hoeveel mensen verwees de adviserend arts van het ziekenfonds door naar VDAB in 2019? Graag totaal aantal en opdeling naar:
 - a) leeftijd;
 - b) gender;
 - c) scholingsgraad;
 - d) provincie.
3. Om de doorstroom naar werk te maken, zijn er enkele acties nodig waaronder vaak het afleggen van een opleidingstraject.

Wat is de gemiddelde doorlooptijd van de trajecten in 2018 - 2019? Graag gemiddelde tijd per jaar.

4. Het RIZIV financiert de erkende trajecten en opleidingen.

Over welk budget spreken we voor 2018 - 2019? Graag totaalbudget per jaar.

5. Hoeveel van de als arbeidsongeschikt erkende mensen uit 2019 vonden een voor hen geschikte job. Graag totaalaantal en opdeling naar:
 - a) leeftijd;
 - b) gender;
 - c) scholingsgraad;
 - d) provincie.
6. Hoe evalueert de minister de uitstroomcijfers van de voorbije drie jaar?
7. Op welke manier worden de werkgevers aangemoedigd inzake het aanwerven van een arbeidsongeschikte werkzoekende? Welke tools hebben zij tot re-integratie van deze werkzoekenden?
8. Kan de minister volgende cijfers meedelen?
 - a) Aantal mensen die gestart zijn in een oriënterende fase met opgave van:
 - i. gender;
 - ii. leeftijd;
 - iii. scholingsgraad;
 - iv. provincie.
 - b) Aantal mensen die de oriëntering hebben afgerond met opgave van:
 - i. gender;
 - ii. leeftijd;
 - iii. scholingsgraad;
 - iv. provincie.
 - c) Aantal mensen die het advies 'basistraject' hebben gekregen met opgave van:
 - i. gender;
 - ii. leeftijd;
 - iii. scholingsgraad;
 - iv. provincie.
 - d) Aantal mensen die het advies 'opleidingstraject' hebben gekregen met opgave van:
 - i. gender;
 - ii. leeftijd;
 - iii. scholingsgraad;
 - iv. provincie.
 - e) Aantal mensen die een opleiding gestart zijn met opgave van:
 - i. gender;
 - ii. leeftijd;
 - iii. scholingsgraad;
 - iv. provincie.
 - f) Aantal mensen die de opleiding positief beëindigd hebben met opgave van:
 - i. gender;
 - ii. leeftijd;
 - iii. scholingsgraad;
 - iv. provincie.
 - g) Aantal mensen die de opleiding niet positief beëindigd hebben met opgave van:
 - i. gender;
 - ii. leeftijd;
 - iii. scholingsgraad;
 - iv. provincie.

9. In welk budget was er voorzien door RIZIV voor VDAB in 2018 - 2019? Graag totaalbudget per jaar.
10. In welk budget is er voorzien door RIZIV voor VDAB in 2020? Graag totaalbudget per jaar.
11. Het raamakkoord loopt tot 2020 en er is een jaarlijkse evaluatie.

Hoe evalueert de minister de huidige partnerschappen/de cijfers? Zal het raamcontract verlengd worden?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 651 van 12 juni 2020

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Voor de bijsturing van het raamakkoord worden niet het aantal begeleidingen binnen een kalenderjaar gehanteerd, maar wel het aantal nieuwe aanmeldingen. Voor het beantwoorden van de vraag vroegen wij de VDAB om de instroomcijfers te geven voor 2018 en 2019, waardoor een goede vergelijking mogelijk blijft. Het antwoord op vraag 1 wordt gegeven in "SV 651 bijlage 1", tabblad 1
2. Bijna alle doorverwijzingen gebeuren via de adviserend arts. Slechts een minderheid wordt doorverwezen door een bedrijfsarts. Het gaat hier bovendien enkel om mensen die "definitief ongeschikt voor het overeengekomen werk" beoordeeld zijn. De details voor de doorverwijzingen verschillen dus niet wezenlijk van het antwoord op vraag 1. De kenmerken van de personen die doorverwezen werden door de bedrijfsarts zijn opgenomen in "SV 651 bijlage 1", tabblad 2
3. In het kader van het loopbaandenken worden niet meer alle trajecten afgesloten. We kunnen dus enkel de tijd geven die verliep tussen het openen en het afsluiten van een traject voor de trajecten die effectief werden afgesloten.
 - ☐ Voor de aanmeldingen tussen 1/10/2012 en 31/12/2018 is dit 354 dagen of 11,2 maanden.
 - ☐ Voor de aanmeldingen tussen 1/10/2012 en 31/12/2019 is dit 437 dagen of 13,9 maanden.
4. Het budget voor 2018 en 2019 was 19.920.000 euro per jaar. Het budget voor 2020 is 24.000.000 euro.
5. In het loopbaandenken worden niet meer alle trajecten afgesloten. Daarom wordt de uitstroom gemeten op basis van de start van de persoonlijke dienstverlening (PDV) binnen het raamakkoord. Op deze manier meet VDAB de situatie van de deelnemers:
 - 6 maanden na de start van de persoonlijk dienstverlening (PDV)
 - 12 maanden na de start van de PDV
 - 18 maanden na de start van de PDV
 - 24 maanden na de start van de PDV

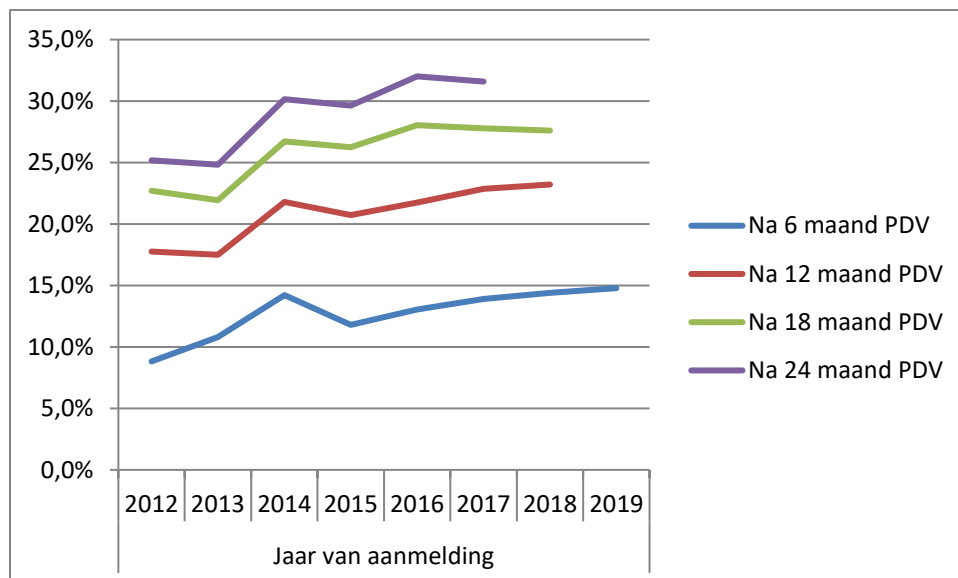
Uitstroomcijfers (op 31/12/2019)

Aantal PDV min. 6 maand geleden begonnen	20973
waarvan uitgestroomd naar werk op het einde v/d 6de maand na start PDV	2766
% uitgestroomd naar werk op het einde v/d 6de maand na begin PDV	13,2%
Aantal PDV min. 12 maand geleden begonnen	18531
waarvan uitgestroomd naar werk op het einde v/d 12de maand na start PDV	3972
% uitgestroomd naar werk op het einde v/d 12de maand na begin PDV	21,4%
Aantal PDV min. 18 maand geleden begonnen	16528
waarvan uitgestroomd naar werk op het einde v/d 18de maand na start PDV	4362

% uitgestroomd naar werk op het einde v/d 18de maand na begin PDV	26,4%
Aantal PDV min. 24 maand geleden begonnen	14524
waarvan uitgestroomd naar werk op het einde v/d 24de maand na start PDV	4317
% uitgestroomd naar werk op het einde v/d 24ste maand na begin PDV	29,7%

a-d) zie "SV 651 bijlage 1", tabblad 3

6. Uitstroomcijfers over de jaren heen

Bij het interpreteren van de resultaten is het belangrijk om in het achterhoofd te houden dat er in deze groep een oververtegenwoordiging is van personen met een psychische problematiek en (vaak laaggeschoolde) personen met fysieke problemen.

De uitstroom naar werk op korte termijn is ook in 2019 gestegen, op lange termijn (na 12 maanden en 24 maanden zien we voor het eerst een daling (de piek in 2014 heeft te maken met een registratiematige inhaalbeweging). Dit vraagt dus een verdere opvolging. Bovendien is totaal onduidelijk welke impact de COVID-19 epidemie heeft op de tewerkstelling van deze groep, waarvan een aanzienlijk deel wellicht tot de "risicogroep" voor het virus behoort. We verwachten een sterke toename van de groep arbeidsongeschikt erkende personen, maar beschikken niet over cijfers.

- Naast de maatregelen die hiervoor voorzien zijn via de wetgeving op federaal niveau, gaan we in Vlaanderen onverminderd door met het activeringsbeleid en het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt. Ik herhaal dan ook graag dat mensen die erkend arbeidsongeschikt zijn én op zoek zijn naar werk, toegang hebben tot alle acties die ook ter beschikking staan van andere werkzoekenden. Dus alle opleidingen, vormen van werkplekleren, vormen van begeleiding, ... zijn toegankelijk. Dat geldt natuurlijk ook, en misschien zelfs vooral, voor de dienstverlening van onze gespecialiseerde partners (GTB en de GOB's). Maar in het kader van re-integratie is er een belangrijke extra dimensie, die we ook trachten te ondersteunen vanuit VDAB. In het kader van re-integratie is het namelijk belangrijk dat in de eerste plaats onderzocht wordt of een terugkeer naar dezelfde job of dezelfde werkgever (maar dan in een andere job), een optie is. Concreet betekent dit dat niet alleen competentieversterking aan de orde is, maar bijvoorbeeld ook advies om de arbeidspost of -omgeving aan te passen. De Vlaamse Bijzondere Ondersteunende Maatregelen zijn dan een extra stimulans, naast federale maatregelen als progressieve tewerkstelling, om een terugkeer naar werk mogelijk te maken. De tijdelijke VOP is daarvoor een mooi voorbeeld, want die maakt

het mogelijk om jobs ook in de behandelingsfase aan te passen. Via de Gespecialiseerde jobcoaching van werknemers door de GOB's is bovendien een continu aanbod voorzien voor werknemers die het, omwille van gezondheidsproblemen, moeilijk hebben om aan het werk te blijven. Zowel de werknemer, als de werkgever kan kosteloos terecht met allerlei vragen naar oplossingen die kunnen voorkomen dat personen met gezondheidsproblemen langdurig inactief worden. In het kader van de Corona-crisis en de impact ervan op kwetsbare werknemers hebben we hiervoor een vernieuwd kader voorzien. Voor meer informatie verwijst ik graag naar de website van de VDAB: <https://www.vdab.be/jobcoaching-na-corona>

Daarnaast is er ook een VIONA-onderzoek lopende om bij personen met een arbeidshandicap in kaart te brengen wat de drempels zijn om de werkzaamheidsgraad te verhogen en op welke manier deze drempels weggewerkt kunnen worden. Daarnaast blijven we ook inzetten op projecten in samenwerking met bedrijven en is er een project met de uitzendsector. Er wordt ook ingezet op innovatie via een SIB (Social Impact Bond).

8. Voorafgaande opmerking: de opdeling van een traject in een oriënterende fase, een basistraject en een opleidingstraject, werd sinds begin 2018 verlaten. Dit vanuit de vaststelling dat deze opdeling eerder artificieel was. Oriënteren, bemiddelen en opleiden is een cyclisch proces, waarbij de ene actie informatie geeft voor een volgende actie. Een opleiding is dus vaak zowel oriënterend als competentieversterkend en werkzoekenden bevinden zich steeds vaker in trajecten die een combinatie zijn van alle nodige vormen van dienstverlening, niet noodzakelijk steeds in eenzelfde chronologische volgorde. De deelvragen 8a, b, c en d kunnen we hierdoor niet beantwoorden. Voor de deelvragen 8 e, f en g geven we het aantal opgestarte opleidingsmodules in SV651 bijlage 1 tabblad 4. Soms bestaat een opleiding uit meer dan 1 module, of schakelen werkzoekenden over naar een andere opleiding.

Globaal overzicht:

Aantal gestarte opleidingsmodules in 2019	
Module	Totaal
module 2: oriënterende opleiding	120
module 4a: beroepsgerichte doorstroomopleiding	151
module 4b: beroepsgerichte opleiding	1424
module 5a: algemene arbeidsmarktcompetenties	66
module 5n: Nederlands voor anderstaligen	19
Eindtotaal	1780

9. Zie vraag 4
10. Zie vraag 4
11. De evaluatie van het raamakkoord voor 2020 werd uitbesteed aan HIVA. Zij stellen het evaluatierapport voor in het najaar. Een versterkte samenwerking opzetten met het RIZIV zodat (langdurig) zieken opnieuw de weg naar de werk vinden, heb ik opgenomen in het regeerakkoord en in het VESOC-engagement. Hier rond zetten we dus verdere stappen.

BIJLAGE

Cijfers